

‘Ο Καμύ και ή πανούκλα του όλοκληρωτισμού - Σχόλια στό τελευταίο κείμενο του Σεβ. Μητροπολίτου Άργολίδος κ. Νεκταρίου.

Πρωτοπρ. Ίωάννου Φωτοπούλου

Στό πλαίσιο τής τρομοκρατίας πού βιώνουμε στην καθημερινότητά μας και στην έκκλησιαστική ζωή, ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Άργολίδος Νεκτάριος στό σχετικά πρόσφατο κείμενό του στην προσπάθειά του νά αναλύσει τή σημερινή κατάσταση επιλέγει τό μυθιστόρημα του Άλμπέρ Καμύ «Πανούκλα».

Σ’αυτό προσπαθει νά συγκρίνει τήν «Πανούκλα» μέ τόν Covid-19! Συγκεκριμένα παραλληλίζει τή στάση τών κατοίκων τής πόλεως Οράν πού επλήγη από την πανούκλα μέ τή στάση μιός μεγάλης μερίδος ανθρώπων όλου του κόσμου άπέναντι στην «πανδημία» του covid. Βρίσκει αναλογίες ανάμεσα στην άδιαφορία πού επέδειξαν οί κάτοικοι του Όράν, όταν έμφανίσθηκε ή πανούκλα, και στή σημερινή στάση τών ανθρώπων, οί όποιοι αντιδρούν :

α) στά πολλά ψέμματα μέ τά όποία οί άρμόδιοι πολιτικοί και «είδικοί» διανθίζουν και πολλαπλασιάζουν τήν πραγματικότητα του κορωνοϊού, στίς αντιφάσεις τών «ειδικών», στά «συντροφικά» και «έπιστημονικά» μαχαιρώματα, στίς διαπιστώσεις θετικότητας στον covid ανθρώπων πού ποτέ τους δέν έκαναν το τέστ, στή συναρίθμηση ανθρώπων πού πέθαναν από άλλη αίτία στή λίστα νεκρών από covid κλπ.

β) στό σφράγισμα τών εκκλησιών και τή στέρηση του εκκλησιασμού

γ) στό διαρκές κλείσιμο τών καταστημάτων ή γενικότερα στην άπώλεια τής εργασίας τους και του στοιχειώδους εισοδήματός τους πού όδηγει στην έξαθλίωση και

δ) στον συνεχώς αύξανόμενο περιορισμό τών ελευθεριών τους.

Είναι φανερό ότι ό παραλληλισμός είναι ανακριβής και καταλήγει δίχως άλλο, έστω κι άνεπίγνωστα, στην ένοχοποίηση τών πολιτών, στην «κατήχηση» δήθεν ύπευθυνότητας μέ τή βοήθεια του κ. Ζουμπουλάκη(!) και στην καλλιέργεια δουλικότητας στό σύστημα.

Νά γελάσουμε ή νά κλάψουμε; Όλη ή ύπευθυνότητα του πολίτη έξαντλείται στην χρήση μάσκας μέ τή μύτη μέσα για νά σκάς- όπου κι άν πās, όπου κι άν περπατάς όπου κι άν σταθείς- στην τήρηση τών αποστάσεων, πού διεθνώς άποκαλούνται «κοινωνική άποστασιοποίηση», στίς άτέλειωτες ούρες έξω από τίς υπηρεσίες, τίς τράπεζες και τά σουπερ μάρκετ και στην άπαγόρευση παντός είδους συγκεντρώσεων.

Και πού είναι ή αίσθηση ύπευθυνότητας πού πρέπει νά μās καίει για τό κλείσιμο τών εκκλησιών, (προς Θεού, δέν έχουμε ανάγκη από κροκοδείλια

δάκρυα, αλλά τήν ανάγκη νά μπούμε στους ναούς μας) γιά τήν κατάργηση τής προσευχῆς στά σχολεία, γιά τήν κατάργηση ἐθνικῶν ἐορτῶν καί παρελάσεων, γιά τή στέρηση δυνατότητος συγκεντρώσεων πολιτῶν πού ἐπιβάλλονται ἀπό τήν ἔνταση στά ἐθνικά μας θέματα καί τήν ἀσίγαστη ροή μεταναστῶν στήν ἡπειρωτική Ἑλλάδα ; Ἄς εἶναι...

Μήπως οἱ παραπάνω ἐμπειρίες τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ἔχουν τήν παραμικρή σχέση μέ τό μυθιστόρημα τοῦ Καμύ καί τή ζωή τῶν ἀνθρώπων τής πανουκλιασμένης πόλης; Μιά ἐρώτηση μόνο θά ἔκανα ἐπ'αὐτοῦ στόν Σεβασμιώτατο. Στήν πόλη Ὅραν μήπως εἶναι κλειστές οἱ ἐκκλησίες; Ὅχι βέβαια, γιατί «οἱ ἐκκλησιαστικές ἀρχές τής πόλης» ὀργάνωσαν «μιά βδομάδα κοινῆς προσευχῆς» πού τελείωσε «τήν Κυριακή μέ μιά ἐπίσημη Λειτουργία». Ὁ παπικός κληρικός Πανελοῦ ὁμιλεῖ ἐπανειλημμένα σέ πολυπληθέστατο ἐκκλησίασμα, ὅπου παρευρίσκεται καί ὁ βασικός ἥρωας τοῦ μυθιστορήματος, γιαντρός Ριέ, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀναλάβει με κίνδυνο τής ζωῆς του τήν ἀντιμετώπιση τής ἐπιδημίας. Οἱ πιστοί καί οἱ ἄπιστοι πού συνωστίζονται στό ναό, οὔτε διανοοῦνται νά φορέσουν φίμωτρα καί νά τηροῦν ἀποστάσεις ζώντας μέσα στή φοβερή πανούκλα(σ. 69-74).

Ἀφήνω τώρα τούς παραλληλισμούς μεταξύ τῶν πασχόντων ἀπό covid καί τῶν πανουκλιασμένων πού ἐπιχειρεῖ ὁ ἅγιος Ἀργολίδος καί στρέφω τήν προσοχή μου στήν ἐπισήμανση πού κάνει στήν ἀρχή τοῦ κειμένου του γιά τό νόημα τοῦ μυθιστορήματος. Γράφει ὅτι ἡ «Πανούκλα», «παρά τό ὅτι εἶναι ἓνα βιβλίο ἀλληγορικό, μέσα ἀπ' τό ὁποῖο ὁ συγγραφέας φωτογραφίζει τά ὀλοκληρωτικά καθεστῶτα, οἱ σημερινοί ἀναγνώστες, ἀνακαλύπτουν ἐκπληκτικές ὁμοιότητες μέ τήν κατάσταση πού ζοῦμε τούς τελευταίους μήνες».

Περίεργο! Ἀφοῦ γνωρίζει ὁ ἅγιος Ἀργολίδος τό βαθύτερο στόχο τοῦ βιβλίου, γιατί δέν κάνει κάποια ἀναφορά καί στό θέμα τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ γιά νά «ἀνακαλύψει ἐκπληκτικές ὁμοιότητες μέ τήν κατάσταση πού ζοῦμε τούς τελευταίους μήνες; Μήπως δέν θέλουμε νά δοῦμε τήν πραγματικότητα; Ἄν ὁ ἴος στήν «Πανούκλα» τοῦ Καμύ συμβολίζει τήν τυραννία τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ, ἡ ὁποία συνίσταται στόν ἔλεγχο καί χειραγώγηση ὀλοκληρῆς τής ζωῆς, πῶς ὁ ἐπίσκοπος δέν βλέπει τέτοια ἴχνη στή δική μας καθημερινή πραγματικότητα; Μάλιστα, ὅπως ὁ ἴος τής πανούκλας ἀπλώθηκε στό Ὅραν ὑποῦλα λόγῳ τής ἀπροσεξίας καί ἀβελτηρίας ἀρχῶν καί ἀρχομένων-ὁ Μητροπολίτης βέβαια στρέφεται ἀποκλειστικά στους πολίτες- ἔτσι καί ἀπό δική μας ἐλαφρότητα ἀφήσαμε μεγάλο πεδίο στόν διαρκῶς ἐξαπλούμενο ἴο τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ στήν πατρίδα μας καί στήν προσωπική μας ζωή.

Ἐπ'αὐτοῦ ἤθελα νά γνωρίζω ἄν

-Τό κλείσιμο τῶν ἐκκλησιῶν καί ὁ ἀποκλεισμός τῶν Χριστιανῶν ἀπό τή μετοχή τους στο Ποτήριο τής Ζωῆς

- ἡ ἀποστολή sms ἢ τό νά ἔχουμε covidόχαρτο μέ ἀναφορά τοῦ τόπου καί τοῦ χρόνου μετακινήσεώς μας,

- τά ἀστυνομικά μπλόκα πού φτάνουν στό σημεῖο νά σταματοῦν στίς

λεωφόρους τήν κυκλοφορία για έλεγχο τών όχημάτων μέ τήν παρουσία καμερών TV. Φρικτό αυτό πού έγινε στήν πανήγυρη τής άγίας Βαρβάρας στό Αιγάλεω. Ή άστυνομία μπλοκάρισε όλα τά στενά πού οδηγούσαν στό ναό για νά μήν πλησιάσουν οί πιστοί!

- ή άπαγόρευση συγκεντρώσεων άνω τών 6 άτομων ,

- τό κλείσιμο στά σπίτια μας μετά τίς 9μ.μ., -

- ό έλεγχος τών λεγομένων καί γραφομένων στό διαδίκτυο καί τό «κατέβασμα» κειμένων καί λόγων πού εκφράζουν αντίθετη από τήν κυριάρχη αντίληψη γνώμη για τόν κορωνοϊό,

- οί άπειλές, οί συλλήψεις καί οί δίκες άρχιερέων καί ιερέων πού είπαν ΚΑΤΙ - ό,τι κι άν είναι αυτό - ή έκαναν τό...φοβερό, όπως τό νά λειτουργήσουν καί νά κοινωνήσουν κάποιους πιστούς,

- ή άπειλούμενη ύποχρεωτικότητα του έμβολίου ή ό εκβιασμός άπομονώσεως τών μή έπιθυμούντων τό έμβόλιο από τήν οικονομική καί κοινωνική ζωή, μαζί μέ τίς άπειλές καί οί ύβρεις—«βλαμμένοι καί ήλίθιοι»- του κάθε Πορτοσάλτε πρός κάθε άρνούμενο τό έμβόλιο

- ή άυστηρή ύπόδειξη του Πρωθυπουργού νά καλέσουμε μόνο τρεις-τέσσερεις συγγενείς μας στό σπίτι μας για τά Χριστούγεννα, ενώ αυτός κινείται όπου θέλει χωρίς μέτρα προφυλάξεως.

Θά ήθελα νά γνωρίζω άν όλα αυτά είναι ολοκληρωτισμός. Κι άν δέν είναι, τότε τί είναι ολοκληρωτισμός;

Ήπίσης αυτός ό ίός του ολοκληρωτισμού, όπως καί ό ίός τής πανούκλας έχει τά συμπτώματά του. Μήπως δέν τά βλέπουμε;

Φόβος. Φόβος για τήν άρρώστια, φόβος για τό ύπέρογκο πρόστιμο, φόβος για νά μή σου πει κάτι ό διπλανός σου ή σέ άγριοκοιτάξει ή σέ καταδώσει άν δέν έχεις τή μύτη σου μέσα στή μάσκα! Καλλιέργεια του φόβου σέ όλα τά επίπεδα. Ίδού τό νέο μοντέλο άγωγής του πολίτη!

Ύποταγή. Δέν μιλάμε για ύπακοή στους νόμους τής πολιτείας, αλλά για ύποταγή στα πιο παράλογα κελεύσματα τών «ειδικών» του συστήματος. Είναι αυτοί πού αποφασίζουν περί παντός έπιστητού, εντός ή εκτός τών όρίων του έπιστημονικού τους αντικειμένου ενώ ό Gauleiter διοχετεύει τά θέσφατά τους στους ύπουργούς για νά γίνουν νόμοι. Μέ τήν ύποταγή οί πολίτες έχουν ήσυχο τό κεφάλι τους, «μένουν άσφαλείς» από άληθινά ή φανταστικά μπλεξίματα, αλλά ή έλευθερία τους έχει κάνει φτερά.

Θλίψη καί κατάθλιψη. Ή κλεισούρα, ή έλλειψη δράσης, ή άνεργία, τό άδιέξοδο καί τό παιχνίδι γάτα-ποντικός (Θ' άνοίξουμε-δέν θ' άνοίξουμε, θά άνοίξει ή έστίαση-δέν θ' άνοίξει-θ' άνοίξουν τά σχολεία-δέν θ' άνοίξουν) δημιουργούν άίσθημα καταβολής καί θλίψεως. Παρατηρείται μιá παραίτηση τών πολιτών από κάθε δυνατή διεξοδο καί παθητική παράδοση στις διαταγές τής έξουσίας.

Οι φαρμακευτικές εταιρείες κάνουν «πάρτυ» μέ τήν αύξηση χρήσεως ψυχοφαρμάκων. Εύαίσθητα άτομα μπορούν νά όδηγηθούν στήν αυτόκτονία.

Καχυποψία καί καταγγελίες μεταξύ πολιτών. Σέ κάθε γειτονιά καί κοντά σέ κάθε έκκλησιά έμφανίστηκαν καταδότες πού σύρουν τούς άστυνομικούς - εΐναι αλήθεια όχι πάντοτε πρόθυμους - γιά νά «συμμαζέψουν» αυτούς πού δέν φορούν μάσκα, πού πάνε στήν έκκλησία κλπ.

Φτώχεια κρυφή καί φανερή από άνθρωπους πού έχασαν τή δουλειά τους, πού πλέον δέν μπορούν νά ανοίξουν πάλι τά καταστήματά τους. Ή καραντίνα άποτέλειωσε πάρα πολλούς μικρούς καί μεσαίους έπιχειρηματίες πού είχάν έπιβιώσει μέ τό ζόρι από τήν κρίση του 2010.

Γΐαυτόν τή στρέβλωση του ψυχικού κόσμου καί τή φτωχοποίηση των συνανθρώπων μας, ως πολίτες καί πρό πάντων ως κληρικοί νιώθουμε κάποια ευθύνη, όταν «σιγοντάρουμε» τήν προπαγάνδα καί τήν τρομοκρατία; Εΐμαστε υπεύθυνοι πολίτες όταν χλευάζουμε όσους έχουν άλλη γνώμη κλείνοντας τά μάτια στίς καταστροφικές συνέπειες του γενικού άποκλεισμού;

Όλα τά παραπάνω σχετίζονται μέ τήν καταπάτηση των συνταγματικώς κατοχυρωμένων έλευθεριών. Αυτές οι έλευθερίες κατοχυρώθηκαν ακριβώς γιά νά άποφευχθούν τά άνωτέρω συμπώματα πού έξουθενώνουν τόν άνθρωπο. Όμως τώρα τό Σύνταγμα έχει καταντήσει γράμμα κενό γιά νά μήν πώ κάτι χειρότερο.. Καί τό μόνο πού άπέμεινε άπ΄αυτό εΐναι τό δικαίωμά μας νά ψηφίζουμε τούς καταστροφείς τής ζωής μας!

Πρό πάντων όμως όλες αυτές οι άπαγορεύσεις και οι παντός είδους περιορισμοί όταν γίνονται άποδεκτοί μέ εύκολία, άποτελούν προγύμναση καί προετοιμασία για πλήρη παράδοση τής έλευθερίας μας. Ήν ένεργοΐμε εΐτσι, κάποτε θά νιώσουμε κυριολεκτικά «στό πεσί μας» πού καί σέ Ποιόν τήν παραδώσαμε. Ήν όλα τά δεχόμαστε από φόβο, τότε μάς θεωρούν έτοιμους γιά νά δεχθούμε όχι μόνο τό έμβόλιο, αλλά καί ό,τιδήποτε άλλο στό σώμα μας χάριν μιās στοιχειώδους έπιβιώσεως. Θέλω νά πώ ότι εΐτσι μαθαΐνεις νά πουλάς τά πάντα, τήν έν Χριστώ έλευθερία σου καί τήν ψυχή σου γιά νά έχεις τήν ήσυχία σου τό ψωμί σου καί τήν υγεία σου.

Πέραν των άνωτέρω, έκπληξη προκαλει στον άναγνώστη ή τοποθέτηση του Μητροπολίτου άπέναντι στό ύψιστο θέμα τής Θ. Λειτουργίας καί τής μετοχής των πιστών στή Θ. Ευχαριστία. Γράφει : « Τέλος θέλω νά αναφερθώ στό φαινόμενο των "κρυφών λειτουργιών". Παρά τίς συστάσεις τής Ήρας Συνόδου, έφημέριοι, γέροντες καί γερόντισσες καλούν έπιλεκτικά τούς «δικούς τους» νά μεταλάβουν "κρυφά" πού σημαΐνει «εμείς να σωθούμε και οι άλλοι να πάνε στο πυρ το εξώτερον. Φτάσαμε δηλαδή στο σημείο να χρειάζεται μέσον για να κοινωνήσεις!»

Στ΄αλήθεια, ποιές εΐναι «οι συστάσεις τής Ήρας Συνόδου» γιά τή Θεία Κοινωνία; Τό μόνο πού γνωρίζουμε εΐναι ότι πρέπει οι ιερείς νά λειτουργοΐμε μόνο μέ τόν ψάλτη καί τόν Νεωκόρο. Καί τότε εμείς, όχι σύμφωνα μέ τίς ΚΥΑ, πού μάς κοινοποιοΐν οι έκκλησιαστικές μας άρχές, αλλά σύμφωνα μέ τό νόμο του Κυρίου μας Ήησου Χριστου τί όφείλουμε να πράξουμε; Δέν λέει ό

Χριστός «ὁ τρώγων μου τή σάρκα και πίνων μου τό αἷμα ἔχει ζωήν ἐν ἑαυτῷ»; Δέν εἶπε κατά τήν παράδοση τῶν ὑπερφυῶν Μυστηρίων «Λάβετε φάγετε... πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες»; Μποροῦμε νά ἀθετήσουμε τούς λόγους τοῦ Χριστοῦ χάριν τοῦ ἀθέου νόμου;

Γί'αυτόν τόν λόγο οἱ ἱερεῖς, πολλές φορές μέ τήν ἀνοχή τῶν ἐπισκόπων, καλοῦν κάποιους, ὄχι μόνο γνωστούς τους χριστιανούς, ἀλλά καί ὅσους ἔχουν λίγη τόλμη καί ἐπιθυμοῦν νά γευθοῦν τή Ζωή, νά μεταλάβουν τά ἸΑχραντα Μυστήρια. Κρυφά; Ὁχι πάντοτε. Ἦδη κάποιοι μητροπολίτες καλοῦν τούς πιστούς νά ἔλθουν νά κοινωνήσουν. Ἀπορῶ πάντως πῶς ὁ Σεβασμιώτατος, πού ἔχει ἀσχοληθεῖ σέ βάθος μέ τούς διωγμούς τῶν χριστιανῶν ἀπό τούς κομμουνιστές στή Ρωσία, παραξενεύεται γιά κάποιες λίγες λειτουργίες πού τελοῦνται μυστικά δίνοντας τήν εὐκαιρία νά μετάσχουν κάποιοι πιστοί στή Θ. Εὐχαριστία. Καί βέβαια κανείς, μά κανείς ἀπό τούς μεταλαμβάνοντας δέν νιώθει ὅτι «σώθηκε» οὔτε αἰσθάνεται περιφρόνηση γιά τούς μή μετέχοντας. Ἴσως ἀντί γιά αὐτόν τόν σχολιασμό θά μπορούσε μυστικά ἢ φανερά ὁ Σεβασμιώτατος νά ἐπαινέσει αὐτούς τούς κληρικούς καί λαϊκούς γιά τό ζήλο τους ἢ τοῦλάχιστον νά τούς καλύπτει μέ τήν προσευχή καί τήν πατρική του ἀγάπη.

Συνεχίζει «Αναρωτιέμαι: Εἶναι ἡ Θεία Κοινωνία ἀτομικό γεγονός, ἢ ἀποκλειστικά και μόνον γιά κάποια χριστιανική ἐλίτ; Μεμέρισται ὁ Χριστός; Οἱ ἄλλοι δέν εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ»;

Αὐτό τό ἐρώτημα -ἐπιχείρημα τοῦ Σεβασμιωτάτου μποροῦν οἱ λαϊκοί νά τό ἀντιστρέψουν : Ἔσεῖς οἱ κληρικοί πού λειτουργεῖτε καί κοινωνεῖτε μόνοι σας, εἴστε κάποια χριστιανική ἐλίτ; Ἐμεῖς δέν εἴμαστε μέλη τοῦ Χριστοῦ; Καί ἀφοῦ τονίζει ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι ἡ Θ. Λειτουργία καί ἡ ἀκολουθοῦσα Θ. Κοινωνία εἶναι γεγονός κοινωνίας, ἔκφραση καί πραγμάτωση τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, γιὰτί δέν προσπαθεῖ μέ τούς συνεπισκόπους του ἐν Συνόδῳ νά παρέμβει γιά ν'ἀνοίξουν ἐπιτέλους οἱ ἐκκλησίες πού στήν Εὐρώπη εἶναι πλέον ἀνοιχτές ;

Πάντως ὅσο κρατᾶ αὐτός ὁ ἀπαράδεκτος ἐκκλησιαστικός ἀποκλεισμός, ἢ μέ ὅποιοδήποτε τρόπο συμμετοχή στή Θ. Εὐχαριστία δέν εἶναι ἀτομικό γεγονός γιὰτί δέν γίνεται ἀπό ἐγωϊστική ἐπιλογή οὔτε μέ πνεῦμα ὑπερηφάνειας, ἀλλά ἀπό ἀνάγκη. Μήπως ὅταν στούς ναούς, πρίν τόν τωρινό πειρασμό, παρευρίσκονταν ἐλάχιστοι καί ἀκόμη λιγότεροι κοινωνοῦσαν σήμαινε ὅτι αὐτοί νιώθανε ἐκλεκτοί καί σωσμένοι; Παράξενες ἀπόψεις!

Τέλος πολύ ὠραῖα καί ὠφέλιμα εἶναι αὐτά πού εἶπε ὁ Γέροντας Κλεόπας γιά τούς 5 τρόπους κοινωνίας μέ τόν Θεό: α) μέ τή μετοχή στό ποτήριο τῆς ζωῆς β) μέ τήν ἄσκηση τῆς εὐχῆς τοῦ Ἰησοῦ γ) μέ τήν ἀκρόαση τῶν θείων λόγων δ) μέ τήν τήρηση τῶν θείων ἐντολῶν καί ε) μέ τήν μνημόνευση ὀνομάτων στήν ἀγία Προσκομιδή. Πλήν, ἡ καθ'αὐτό Θεία Κοινωνία δέν ἀναπληρώνεται μέ τούς ὑπολοίπους τρόπους. Ὅλοι αὐτοί οἱ τρόποι εἶναι βοηθητικοί, εἰσαγωγικοί-εἶναι ἢ ἐν Χριστῷ ζωῆ- γιά τή μετοχή μας στό Δεῖπνο τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Σ'αὐτό μᾶς προσκαλεῖ ἐπιτακτικά ὁ Κύριός μας. Γί'αυτό οἱ περισσότεροι χριστιανοί Σεβασμιώτατε, δέν ἔχουν καμμία σύγχυση, ἀλλά οὔτε καί παρηγοροῦνται ἀπό ὅσα λέτε. Θά ἦσαν τά λεγόμενά σας παραμυθητικά ἂν βρισκόμαστε στή φυλακή ἢ σέ τόπους μακρινούς πού θά

ήταν αδύνατη ή μετάβασή μας σε όρθόδοξο ναό για να κοινωνήσουμε.

Δέν έχω άλλο να προσθέσω. Απλώς νομίζω ότι τό Σύστημα έχει πολλούς γνωστούς «Προθύμους» να τό υπηρετούν μέ ακριβά ανταλλάγματα : Πολιτικούς, δημοσιογράφους «ειδικούς» καί όλα τά ΜΜΕ. Έμεϊς οί κληρικοί δέν χρειάζεται να μιλάμε για μάσκες, αυτοπροστασία καί κοινωνική ευθύνη, να γινόμαστε νεροκουβαλητές τής εξουσίας. Έχουμε άλλη έντολή του προφήτου : «Παρακαλείτε, παρακαλείτε τόν λαόν μου λέγει ο Θεός» (Ήσ. 40, 1) δηλ. να παρηγορούμε μέ τίς διδαχές μας τόν Λαό του Θεού, να τόν στηρίζουμε στην πίστη καί τήν έν Χριστώ έλπίδα, καί γι' αυτό τό έργο θα δώσουμε λόγο τήν Έσχάτη Ήμέρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Έπειδή χρησιμοποιήθηκε ο Καμύ στό κείμενο του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Νεκταρίου, παραθέτω λίγα σχετικά για τόν συγγραφέα τής «Πανούκλας» καί τίς ύπαρξιακές του άνησυχίες.

Ο γαλλοαλγερινός Άλμπέρ Καμύ, κομμουνιστής αρχικά, μαρξιστής στη συνέχεια καταλήγει άθεος άνθρωπιστής. Είναι όμως ειλικρινής άνθρωπος. Νιώθει τήν καταδυνάστευση του θανάτου, τό ύπαρξιακό άδιέξοδο του άθέρου άνθρωπισμού, άπολυτοποιεί τήν αξία του ανθρώπου, ως μοναδική λύση καί θεωρεί ως τίμια ζωή, τή ζωή τής άλληλεγγύης. Άπεχθάνεται τή στέρηση τής έλευθερίας καί άπομακρύνεται από τίς ιδεολογίες φασισμού-κομμουνισμού. Καί έπειδή διψάει για τόν άληθινό άνθρωπο δέν μπορεί κάποιος να πιστέψει τό έρώτημα πού τρεις φορές προβάλλει στην «Πανούκλα». Τό ζητούμενό του είναι ή αγιότητα!

I. Ο Ταρρού, βασικός ήρωας του μυθιστορήματος «Πανούκλα» άναρωτιέται για κάποιο ιδιότροπο γεροντάκι : «Είναι λοιπόν άγιος; άναρωτιόταν ο Ταρρού. Καί άπαντούσε μόνος του. Μάλιστα, άν ή άγιοσύνη είναι ένα σύνολο συνηθειών»(Άλ. Καμύ, Ή πανούκλα έκδ, ΑΓΚΥΡΑ 1972 σ. 88).

II. «- Στην ουσία, είπε απλᾶ-άπλᾶ αυτό πού μένδιαφέρει είναι να μάθω πώς μπορεί να γίνει κανείς άγιος.

- Μά δέν πιστεύετε στό Θεό.

- Άκριβῶς. Μπορείς να είσαι άγιος χωρίς Θεό; Αυτό είναι τό μόνο συγκεκριμένο πρόβλημα πού ξέρω σήμερα»(σ. 186).

III. «Ίσως, παρατηρούσε στίς σημειώσεις του, να μήν μπορούμε να φθάσουμε παρά σε σχετική αγιότητα»(σ. 200).

Μεταφέρω εδώ επίσης μία πληροφορία τήν όποία έλαβε ο κ. Χρήστος Γιανναράς από τόν γάλλο Olivier Clément πού βεβαιώνει τή γνησιότητα τής άνησυχίας του. «Έλεγε ο Clément για τόν Albert Camus, πώς λίγο πριν από τό θάνατό του διάβασε τό βιβλίο του Lossky [Vladimir Lossky ρώσος θεολόγος] Ή μυστική Θεολογία τής Άνατολικής Έκκλησίας. Λοιπόν για τόν Camus αυτή ή Θεολογία ήταν μια άπρόβλεπτη έκπληξη. ΄ Αυτό είναι κάτι άλλο,, είπε " μ' αυτό

μπορώ να συζητήσω,,. Καί ξεκίνησε τό διάλογό του μεταφέροντας τούς Δαιμονισμένους τοῦ Ντοστογιέφσκυ στό θέατρο. Ἄλλά δέν πρόλαβε νά συνεχίσει» (Χ. Γιανναρά, Ἡ κρίση τῆς προφητείας σ.205-206)

Δέν πρόλαβε νά συνεχίσει γιατί φονεύθηκε σέ τροχαῖο δυστύχημα.